

Patient Education

Enstriksyon pou egzemat pasyan ki gen COVID-19

You must carefully read the "Consumer Information Use and Disclaimer" below in order to understand and correctly use this information

Apwopo sijè sa a

Yon lòt non yo konn bay maladi kowonaviris 2019 se COVID-19. Se yon maladi viral ki enfekte poumon yo. Se yon viris yo rele kowonaviris ki mache ak SARS (SARS-CoV-2) ki lakòz li.

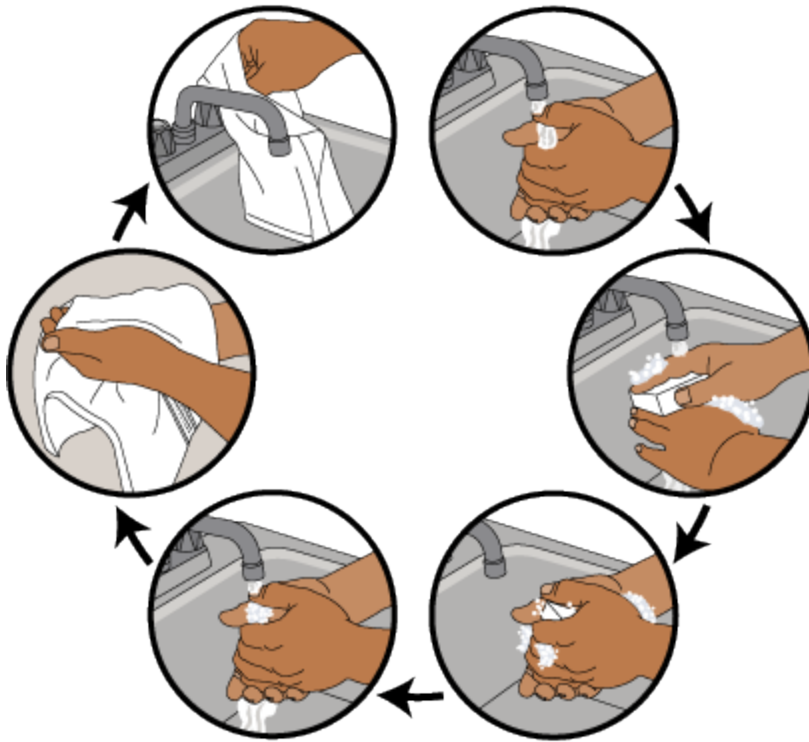
Leplisouvan, sentòm COVID-19 yo parèt kèk jou apre ou pran enfeksyon an. Sentòm yo ka pran plis tan toujou pou yo parèt kay kèk moun. Gen lòt moun ki pa janm gen sentòm enfeksyon an. Ou ka gen tous, lafyèv, frison kote tout kò w ap tranble ak difikilte pou respire. Ou ka fatige anpil, mis ou yo ka fè w mal epi ou ka gen yon tèt fè mal oswa yon malgòj. Kèk moun gen lestomak deranje oswa dyare. Gen lòt moun ki pa gen pran sant oswa gou ankò. Ou ka pa sibi sentòm sa yo toutan, lèfini gen sentòm ki ka parèt oswa disparèt pandan peryòd ou malad la.

Yon moun ka gaye viris la fasil atravè ti gout l ap voye lè l ap pale, estènen oswa touse. Ou ka bay lòt moun viris la lè w ap pale oswa chante toupre yo, lè ou bay yo akolad, lè ou pataje manje avèk yo oswa lè ou bay yo lamen. Doktè yo panse mikwòb yo rete an vi tou sou sifas tankou tab, pwaye pòt ak telefòn. Sepandan, nòmalman se pa konsa COVID-19 plis gaye. Doktè yo panse ou ka gaye enfeksyon an menm si w pa gen okenn sentòm, byenke yo pa konnen ki jan sa fèt. Se pou rezon sa a vaksinen se youn nan pi bon fason pou w rete an sante e pou anpeche viris la gaye.

Gen moun ki gen COVID-19 san yo pa soufri twòp e yo ka rete lakay yo san yo pa gen kontak ak lòt moun jiskaske yo refè. Gen lòt moun ki ka bezwen entènè lopital si yo malad anpil. Gen moun ki gen COVID-19 ki gen sentòm pou plizyè semèn oswa plizyè mwa. Moun ki gen COVID-19 yo dwe izole tèt yo. Ou ka kòmanse pwoche kot lòt moun lè doktè w fè w konnen ou ka fè sa san danje.

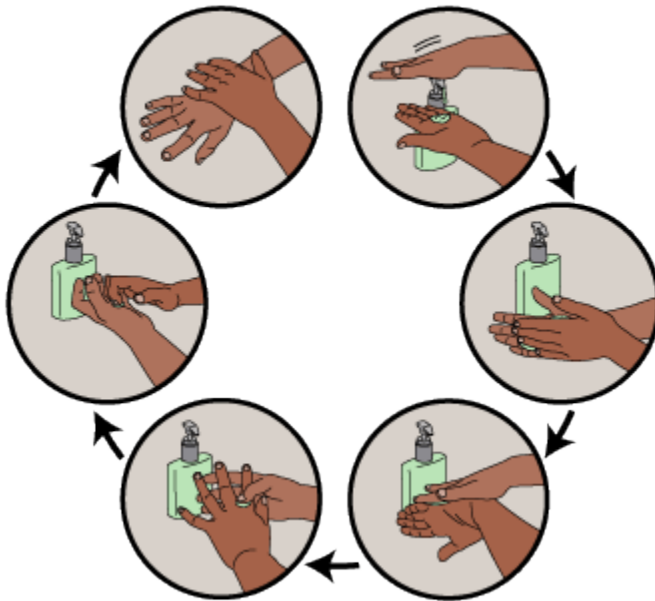
Image Filename

Lavaj men

Fwote pandan
20 segonn

Dezenfeksyon men

Ki swen y ap bezwen bay lakay?

- Mande doktè w ki sa w ap bezwen fè lè w retounen lakay ou. Pa ezite poze doktè a kesyon si l di kèk bagay ou pa fin konprann.
- Bwè anpil dlo, ji oswa soup pou ranplase likid ou pèdi yo akòz lafyèw la.
- Ou gendwa sèvi ak yon imidifikatè ki voye vapè frèt pou soulaje nen bouche a ak tous la.
- Kage tèt ou sou de twa zorye lè ou kouche pou respire e pou dòmi pi fasil.
- Pa fimen ni bwè byè, diven ak lòt bwason ki gen alkòl.
- Apre enfeksyon w fini, pran yon vaksen kont COVID-19 la pou gen mwens chans pou gaye enfeksyon an bay lòt moun.
- Si w pa vaksinen nètale:
  - **Mete yon kach-nen ki kouvri bouch ou ak nen w si gen lòt moun bò kote w** ki pa malad. Kach-nen ki fèt an twa l yo pi efikas si yo fèt ak plizyè kouch twal.
  - Lave men w souvan.
  - Rete nan yon chanm apa lakay ou, si sa posib, san w pa gen kontak ak lòt moun. Soti sèlman pou w jwenn swen medikal.
  - Sèvi ak yon twalèt apa, si sa posib.
  - Pa fè manje pou lòt moun.

Ki suivi y ap bezwen bay?

- Doktè w gendwa mande w vin nan biwo li plizyè fwa pou l ka suiv eta w. Pinga w manke randevou sa yo. Veye pou mete yon kach-nen lè w ale kay doktè w.
- Si sa posib, fè pèsonèl medikal la konnen davans ou gen COVID-19 pou yo ka pran plis prekosyon pou anpeche maladi a gaye.
- Ou ka bezwen plizyè semèn pou sante w vin nòmal ankò.

Ki medikaman ki gendwa nesèsè?

Doktè a gendwa mande medikaman pou:

- Ede w respire
- Soulaje lafyèw la
- Soulaje anfleman nan vwa respiratwa yo ak poumon yo
- Kontwole tous la
- Soulaje yon malgòj
- Soulaje nen k ap koule oswa nen bouche

Èske aktivite fizik yo ap vin limite?

Ou ka gen pou limite aktivite fizik ou yo. Mande doktè w ki kantite aktivite ki bon pou ou. Si COVID-19 te fè w malad anpil, ou ka bezwen yon bon ti tan pou rejwenn tout fòs ou.

Èske y ap bezwen bay lòt kalite swen?

Doktè yo pa konnen pou konbyen tan ou ka transmèt viris la bay lòt moun apre w tonbe malad. Se poutèt sa li enpòtan pou w rete nan yon chanm apa lè ou malad, si sa posib. Pou kounye a, doktè yo bay kèk enstriksyon jeneral w ap gen pou suiv apre ou te pran maladi a. Anvan ou pwoche kot lòt moun, ou ta dwe ranpli kondisyon sa yo:

- Pa gen lafyèv pou 24 èdtan san se pa medikaman pou bese lafyèv la ou te pran
- Pa gen sentòm tous ni souf kout
- Tann omwen 10 jou apre premye sentòm yo te parèt oswa apre premye tès pozitif ou, lèfini ou pa gen sentòm jan sa endike pi wo a. Gen kèk ekspè ki rekòmande pou w tann 20 jou si enfeksyon w te pi grav.

Pale ak doktè w sou kesyon vaksinen kont COVID-19 la.

Ki pwoblèm ki gendwa parèt?

- Pèdi likid. Yo rele sa dezidratasyon.
- Domaj akoutèm oswa alontèm nan poumon yo
- Pwoblèm kè
- Lanmò

Ki lè mwen bezwen rele doktè a?

- Ou tèlman mal pou respire ou ka di yon sèl oswa de mo sèlman alafwa.
- Ou bezwen chita dwat toutan pou w ka respire ak/oswa ou pa ka kouche.
- Ou gen gwo twoublay oswa ou pa ka ret je klè.
- Po bouch ou oswa po w tounen ble oswa gri.
- Ou panse ou ka gen yon ijans medikal. Men kèk egzanp ijans medikal:
  - Gwo doulè nan pwatrin.
  - Pa kapab pale oswa bouje nòmalman.
- Ou gen difikilte lè w ap pale oswa lè w ret chita san w pa bouje.
- Ou kòmanse gen souf kout.
- Ou kòmanse gen feblès oswa toudisman.
- Pipi w fonsè anpil oswa ou pa pipi pou plis pase 8 èdtan.
- Ou kòmanse gen sentòm COVID-19 oswa sentòm sa yo vin pi mal, pa egzanp:

- Lafyèw
- Tous
- Ou santi w fatige anpil
- Frison ki fè kò a tranble
- Tèt fè mal
- Mal pou vale
- Vomisman
- Dyare
- Tach mov-wouj sou dwèt ou yo oswa sou zòtèy ou yo

Repete sa w sot tande pou ede w konprann

Metòd refòmilyasyon an ap ede w konprann enfòmasyon nou ba w yo. Apre w fin pale ak pèsònèl medikal la, di yo sa w fèk tande nan pwòp mo pa w. Konsa pèsònèl medikal la pral konnen si yo te di w tout sa ki nesèsè yon fason ki klè. Li bon pou ou tou paske ou ka vin konprann pi byen yon seri bagay ki te gendwa pa klè. Anvan w al lakay ou, asire w ou kapab fè bagay sa yo:

- Mwen ka pale avè w sou eta mwen.
- Mwen ka di w ki bagay ki gendwa ede m respire pi fasil.
- Mwen ka di w ki bagay mwen ka fè pou pa gaye enfeksyon an bay lòt moun.
- Mwen ka di w ki sa mwen pral fè si mwen difikilte pou respire; si mwen gen dòmi nan je oswa twoublay; oubyen si pwent dwèt mwen yo, zong mwen yo, po mwen oswa po bouch mwen vin ble.

Itilizasyon ak dechaj responsablite konsènan enfòmasyon konsomatè yo:

Enfòmasyon sa yo pa reprezante okenn konsèy medikal an patikilye, epitou yo pa ranplase enfòmasyon ou jwenn nan men pwofesyonèl sante w la. Yo se sèlman yon ti rezime enfòmasyon jeneral. Se PA tout enfòmasyon ki egziste sou kondisyon, maladi, blese, tès, pwosedi, tretman, terapi, enstriksyon pou egzeyat yon pasyan oswa chwa konsènan mòd devi ki gendwa aplike nan sitiyasyon pa w. Ou dwe pale avèk pwofesyonèl sante w la pou jwenn tout enfòmasyon ou bezwen sou sante w ak opsyon tretman ou genyen. Ou pa ta dwe itilize enfòmasyon sa yo pou deside si pou aksepte oswa si pou pa aksepte konsèy, enstriksyon oswa rekòmandasyon pwofesyonèl sante w la. Se sèl pwofesyonèl sante w la ki gen ase konesans ak fòmasyon pou ba w konsèy ki bon pou

ou. <https://www.wolterskluwer.com/en/know/clinical-effectiveness-terms>

Last Updated 4/13/22

© 2022 UpToDate, Inc. and its affiliates and/or licensors. All rights reserved.